

Regeringskansliet
Socialdepartementet
S2024/00085
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.hc@regeringskansliet.se

Remissvar betänkande Narkotikautredningen – Vi kan bättre! Kunskapsbaserad narkotikapolitik med liv och hälsa i fokus

Medicinska fakulteten vid Linköpings universitet (LiU) har beretts tillfälle att yttra sig över Socialdepartementets betänkande och lämnar följande synpunkter.

Sammanfattning

Medicinska fakulteten tillstyrker i huvudsak utredningsförslaget. Utredningen presenterar ett föredömligt gediget underlag som ger en god bild av de problem narkotika orsakar för brukare, deras anhöriga och det omgivande samhället. I underlaget kommer brukarröster till tals. Utredningen identifierar även på ett bra sätt brister i bemötande och omhändertagande för personer med narkotikaproblem som finns idag. Som titeln anger: Vi kan bättre.

Huvudinriktningen är en narkotikapolitik grundad i som ett rättighetsperspektiv för brukare, och är kunskapsbaserad. Detta är berömvärt. Det omfattande materialet utmynnar i ett begränsat antal ”förslag” och desto fler ”bedömningar”. Samtliga dessa är väl underbyggda, och blir de verklighet kan de bidra till minskad dödlighet och annan narkotikarelaterad problematik.

En stor farhåga är dock relaterad till att mycket av det som borde varit skarpa förslag hamnar bland ”bedömningarna”. Dit hör även centrala budskap, som att narkotikapolitikens inriktning bör ändras från det orealistiska och demoraliserande ”ett narkotikafritt samhälle” till ett samhälle där skador från narkotikabruk minimeras. Även viktiga budskap om ökad tillgänglighet till evidensbaserad behandling, säkerställd kvalitet på behandlingen och åtgärder för att säkerställa kompetensförsörjning inom behandling blir mest bedömningar, och uppmaningar till olika aktörer – t.ex. SKR och SoS – att i sin tur vidta åtgärder. Detta gäller även

så basala saker som pålitlig inrapportering av data på patienter som är i behandling. Vår bedömning är att en sådan ansats är förenad med stor risk för att de goda idéerna inte nödvändigtvis förverkligas.

Ett avslutande konstaterande är att det som mest måste kritiseras med utredningsförslaget är inte något som finns i det, utan något som saknas. Att lämna frågan om nyttan kontra riskerna med kriminalisering av eget narkotikabruk outredd är ett missat tillfälle.

Handläggningen av beslutet

Beslut om detta yttrande har fattats av dekan Lena Jonasson efter föredragning av professor Markus Heilig.

Lena Jonasson

Markus Heilig

Sändlista:

Socialdepartementet
Fakultetsledningen
Kanslichef
Markus Heilig
Dokument- och arkivenheten (original)